

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
S REGIONÁLNÍMI FUNKCEMI
TRUTNOV

Výroční zpráva 2013

Trutnov, leden 2014

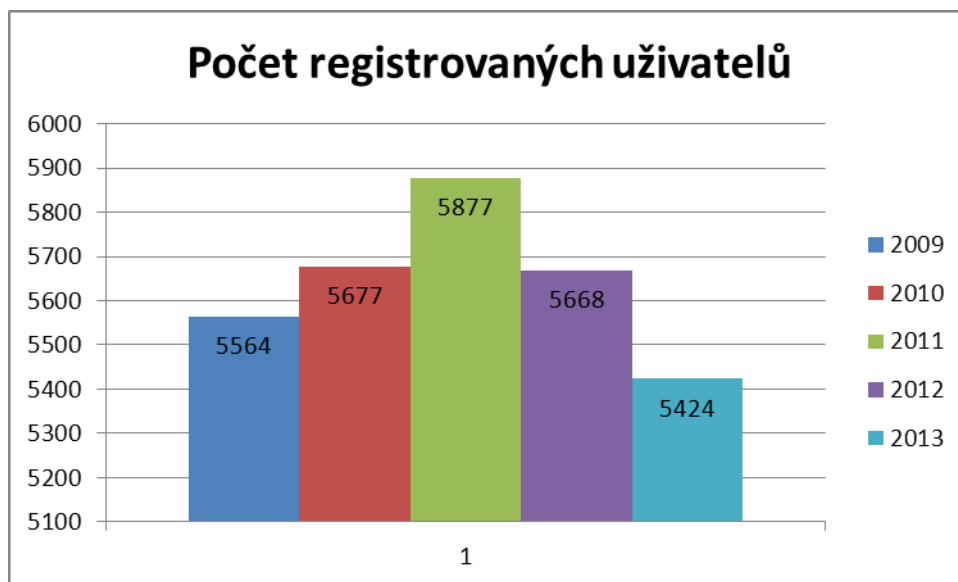
OBSAH

---

1) Služby	- 3 -
2) Služby v regionu a metodická činnost	- 5 -
3) Kulturně vzdělávací akce	- 8 -
4) Knihovní fondy	- 11 -
5) Hospodaření knihovny	- 13 -
6) Pracovníci	- 13 -
7) Technické zabezpečení	- 13 -

1) SLUŽBY

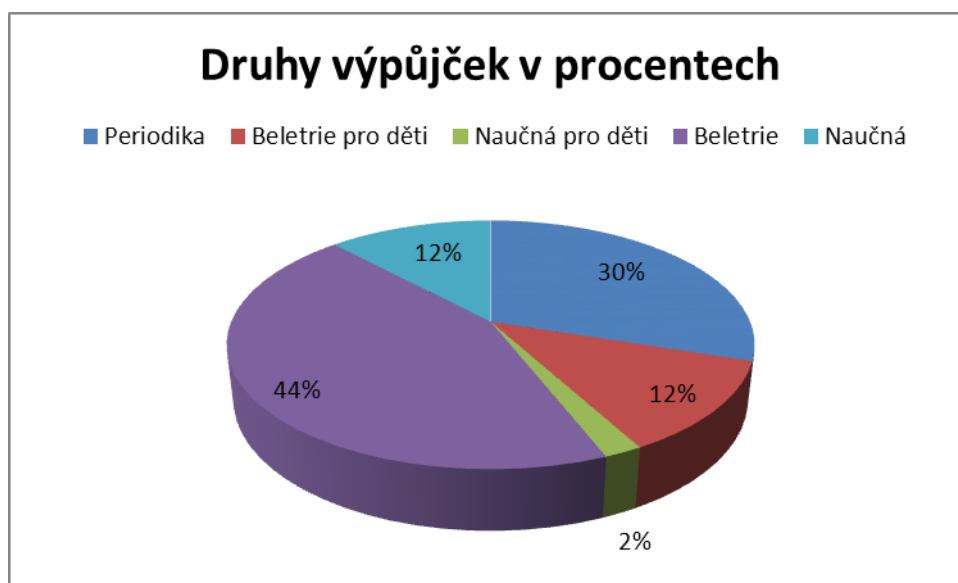
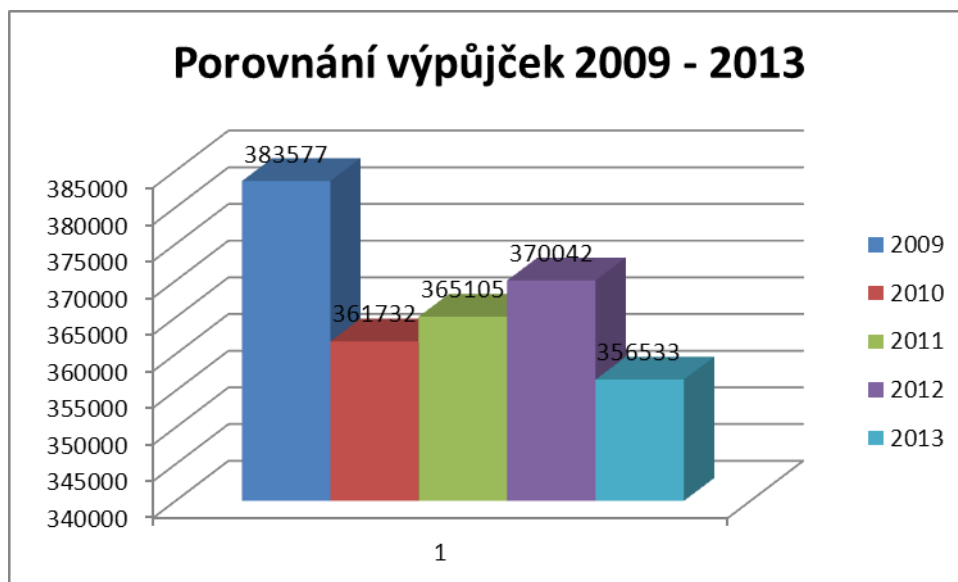
V roce 2013 bylo zaregistrováno 5 424 uživatelů, z toho 4 312 dospělých čtenářů (80%) a 1 112 dětí do 15ti let (20%). Celkový počet registrovaných čtenářů mírně klesl (o 244 čtenářů, z toho 32 dětských čtenářů).

V tomto roce využilo našich služeb 173 885 uživatelů. Fyzických návštěvníků knihovny bylo 116 760. Z toho návštěvníků kulturních akcí 4 025 a vzdělávacích akcí - 211, návštěvníků využívajících internet v knihovně - 5 898. Návštěvníků on-line služeb (tzv. virtuální návštěvy) - 57 125. Dále jsme zaznamenali 82 207 návštěv webových stránek knihovny.

Poskytli jsme celkem 356 533 dokumenty. Výpůjčky se skládaly z naučné literatury (44 919), krásné literatury (156 540), z naučné literatury pro děti (7 235), z krásné literatury pro děti (41701), z výpůjček periodik (105 840), z kartografických dokumentů (21) a zvukových dokumentů (277). Evidovaných prezenčních výpůjček bylo 77 338 a prolongací (prodloužení výpůjčky před uplynutím řádné výpůjční doby) bylo 97 025.

Elektronické služby knihovny

Mezi ně patří webová stránka knihovny (www.mktrutnov.cz) – tu navštívilo 82 207 uživatelů - a elektronický katalog (<http://online.mktrutnov.cz/>).

Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny bylo 23 464 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 1 473.

Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu evidujeme 49 990 a vstupů do elektronického výpůjčního protokolu 7 135. Těchto služeb využívá stále více uživatelů.

Web pro dětské čtenáře, který je na adrese <http://detskyweb.mktrutnov.cz/>, navštívilo v tomto roce 4 032 návštěvníků. Pracovnice oddělení pro děti tyto stránky průběžně aktualizují.

Knihovna poskytuje on-line službu „Ptejte se knihovny“, která je službou českých knihoven nejširší veřejnosti. Tato služba odpovídá na stručné a konkrétní otázky čtenářů krátkým seznamem knih, časopisů, popřípadě i www stránek (do 5 záznamů). Na dotazy zaručujeme odeslání odpovědi na čtenářovu e-mailovou adresu do 48 hodin (v pracovních dnech) od doručení zprávy. Mimo to jsou funkční e-mailové adresy info@mktrutnov.cz a adresy oddělení dospele@mktrutnov.cz, [dětské@mktrutnov.cz](mailto:detske@mktrutnov.cz), mvs@mktrutnov.cz, studovna@mktrutnov.cz, hsm@mktrutnov.cz, porici@mktrutnov.cz. I z těchto adres jsou zodpovídány dotazy našich uživatelů (celkem 352 zodpovězených on-line dotazů).

Obrat knihovního fondu dosáhl 2,03 výpůjček na jednu knihovní jednotku.

V rámci meziknihovní výpůjční služby jsme obdrželi 767 požadavků, z nichž bylo kladně vyřízeno celkem 747 žádanek. Z naší knihovny bylo vyžádáno 333 dokumentů, pro naše čtenáře jsme z jiných knihoven zapůjčili 414 dokumentů.

Počet hodin pro veřejnost činí 48 hodin týdně. Oddělení pro dospělé čtenáře a studovna mají otevřeno 48 hodin, oddělení pro děti 29 hodin, pobočka v Horním Starém Městě 31,5 hodin, pobočka Poříčí 7 hodin, pobočka v Bohuslavicích-Adamově 4 hodiny týdně a pobočka ve Studenci 2 hodiny týdně.

Využívání elektronických služeb knihovny - SMS zpráva nebo e-mailem posílané upozornění před blížícím se koncem výpůjční doby (tzv. předupomínka), oznámení o připravené rezervaci dokumentu, vlastní upomínky a další informace našim uživatelům - se těší stále větší oblibě (kolem 1000 zpráv za měsíc).

2) SLUŽBY V REGIONU A METODICKÁ ČINNOST

Jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí na základě smlouvy se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové jsme poskytli služby 53 veřejným knihovnám a 6 knihovnám jiné sítě (školní, muzejní a archivní).

Poradenská a konzultační činnost byla zaměřena především na pomoc při vypracovávání grantových žádostí, školení knihovnického programu Clavius REKS, webové stránky knihoven, akvizice fondu, uspořádání fondu, sloučení knihovny s informačním centrem obce, meziknihovní výpůjční služba, poskytování informací z právní a ekonomické oblasti, kontrola projektů z dotačních programů, řešení konkrétních problémů a jiné pomoci podle situace v dané knihovně. Evidovány jsou pouze ty konzultace, jejichž doba vyřízení trvala více jak 30 minut (těch bylo poskytnuto 319). Mnoho dalších evidováno nebylo, protože nesplňovaly podmínky dané knihovnickými standardy. Dále jsme uskutečnili 32 metodických návštěv v základních knihovnách regionu.

Na webové stránce v oddílu Knihovny regionu (oddíl zobrazen 1018 krát) je uveřejněn adresář profesionálních i neprofesionálních knihoven. U každé knihovny jsou uvedeny základní kontaktní údaje včetně adresy webové stránky. U neprofesionálních knihoven, které používají knihovnický systém Clavius REKS také elektronický katalog. Dále jsou zde aktuální knihovnické informace a vzorové základní dokumenty. Katalog pro výměnné fondy (<http://online.mktrutnov.cz/ds/>) použily knihovny během roku k hledání žádaných dokumentů 1 002 krát.

V roce jsme zpracovali 56 statistických výkazů Kult (MK) 12-01 za všechny profesionální i neprofesionální knihovny regionu. K této činnosti používáme statistický program Stat-Excel, který umožňuje vytvářet různé přepočtové tabulky. Po zkontrolování a opravě výkazů jsou tyto údaje uloženy do statistického programu NIPOSu. 33 neprofi knihoven využívá knihovnický program Clavius REKS a tak většinu sledovaných údajů metodička dodává do výkazu sama.

Naše knihovna je účastníkem projektu benchmarking. Na poradě profesionálních pracovníků bylo všem doporučeno přihlásit se do tohoto projektu. Byly jim vysvětleny výhody, které sebou aktivní účast v projektu nese (např. porovnávání výsledků s jinými knihovnami či podklady pro jednání se zřizovatelem). Během roku se do tohoto projektu přihlásila knihovna ve Rtyni v Podkrkonoší.

Profesionální i neprofesionální knihovníci využívají ke svému vzdělávání nabídky především Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a Národní knihovny v Praze. V naší knihovně bylo pro knihovníky uskutečněno školení k soubornému katalogu Caslin a školení k poskytování meziknihovní výpůjční služby a dodávání elektronických dokumentů, zúčastnilo se 25 pracovníků. Individuální školení poskytujeme knihovníkům na vyžádání.

Letos byly uspořádány dvě porady pro profesionální knihovníky. Hlavními tématy byly statistické výsledky za rok 2012 – jejich porovnání se standardy VKIS, granty pro rok 2014, nabídka nových školení. Dále pak informace z jednotlivých knihoven a pomoc při řešení jejich problémů.

Pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů jsme poskytli 7 obcím knihovněm regionu. Zrevidovali jsme 13 863 knihovní jednotky.

Pro automatizované obecní knihovny, které používají knihovnický systém Clavius REKS jsme zpracovali 1 227 katalogizačních záznamů jimi zakoupených dokumentů.

Výměnný fond knihovny obsahuje 47 959 knihovních jednotek. Přírůstek v tomto roce činil 2 779 svazků. Vyexpedovali jsme 245 výměnných souborů do 41 obecních knihoven. Každý soubor obsahoval více jak 130 svazků. Celkem si knihovníci odvezli 32 266 dokumentů.

Servis výpočetní techniky poskytujeme knihovněm, které používají program Clavius a Clavius REKS. Na našem okrese se jedná o 37 neprofesionálních knihoven, které používají Clavius REKS, 7 profesionálních a dvě neprofesionální knihovny používající knihovnický program Clavius. Dále je poskytován servis knihovněm jiné sítě – 2 muzejní knihovny a 1 knihovna archivu, školní knihovně při ZŠ Komenského, školní knihovně při ZŠ v Bílé Třešně a školní knihovně při SZŠ Trutnov. Na požádání poskytujeme pomoc i knihovněm z vedlejšího okresu.

Velmi nás potěšilo, že „Knihovnicí roku“ za náš okres byla vyhlášena paní Markéta Tučková z knihovny v Batňovicích. Na velmi hezkém druhém místě se v soutěži Kamarádka knihovna umístila knihovna ve Rtyni v Podkrkonoší.

Otevření knihovny v Rudníku v nových bezbariérových prostorách.

Slavnostní vyhlášení Knihovnice roku 2014 – paní Markéta Tučková z Batňovic

Rekonstruované prostory knihovny ve Velkých Svatoňovicích

Knihovna v Lanžově

3) KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE

V roce 2013 jsme uskutečnili 217 kulturních a 15 vzdělávacích akcí především pro dětské čtenáři a pro seniory. Velký ohlas měly kurzy práce s internetem pro seniory.

Výběr těch nejzajímavějších akcí:

Leden - **Povídání o Byzanci, byzantské kultuře a společnosti**
(přednášejícím byl pan doc. ThLic. Pavel Milko, PhD.)

Únor - **Rakousko aneb Narozeniny v opeře**
- **Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka**

Březen

- **Internet pro seniory**

- **Německo aneb Dílna alchymistů**

Duben

- **Noc s Andersenem**

Květen

- **Hádej, kdo přijde na večeři**

Červen

- **Pasování prvňáčků na čtenáře**
- **Pejsku poslouchej**

Září

- **Vzlety a pády slavných českých žen, svůdníci a první milovníci**

Říjen

- **Týden knihoven**
- **Internet pro seniory**
- **Kurz práce s informacemi**
- **Lákavý, strašidelný a neodolatelný svět upírů**

Listopad

- **Týden vzdělávání dospělých**
- **Soutěž Lovci perel**
- **Přednášky o Bibli pro žáky základních škol**

Prosinec

- **Předvánoční rozjímání**

- Vánoce a předvánoční čas

Mimo tyto akce uskutečňují pracovníce oddělení pro děti každoměsíční setkání Klubu dětských hlaviček. I v tomto roce knihovnice pokračovaly v imaginárním cestování po Evropě. Dále se úspěšně rozvíjí spolupráce se základními i středními školami. Besedy jsou připravovány podle zájmu učitelů.

Celý rok nás navštěvují pravidelně děti z Mateřské školy Trutnov. Tyto návštěvy mají velký význam pro utváření a upevňování návyku čtení u dětí od raného věku.

Pro maminky a tatínky na mateřské dovolené uskutečňujeme pravidelná každoměsíční setkání v oddělení pro děti a v pobočce Horní Staré Město.

4) KNIHOVNÍ FONDY

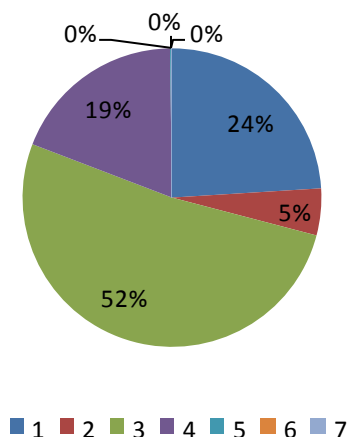

Přírůstek knihovního fondu v tomto roce činil 5 485 knihovních jednotek, z toho bylo 2 779 knih pro výměnné soubory. Stav knihovního fondu k 31. 12. 2013 je 175 818 knihovních jednotek. Z toho 51 134 naučné literatury, 124 312 krásné literatury a 356 zvukových knih, 15 kartografických a jeden elektronický dokument – sbírka zákonů a vyhlášek. Knihovna odebírá 121 exemplář periodik. Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 1 004 200,- Kč (z toho 324 tis. Kč na zakoupení výměnných fondů z dotace Královéhradeckého kraje a 122 tis. Kč z příspěvků od obcí). Akvizice fondu probíhá prostřednictvím internetu nebo osobními návštěvami dealerů nakladatelství či knihkupectví. Výběru se také účastní pracovníce služeb a metodička, aby nákup odpovídal požadavkům našich uživatelů a knihovníků obecních knihoven.

Úbytek knihovního fondu byl 3 658 knihovních jednotek. Jednalo se o knihy opotřebované a obsahově zastaralé.

Pracovnice zpracování knihovního fondu využívá při své práci ISHARE (sdílenou katalogizaci). Záznam je také porovnáván se záznamem v souborném katalogu Caslin tak, aby odpovídal katalogizačním pravidlům AACR2. Nové přírůstky jsou do dvou dnů vyexpedovány na pulty oddělení.

Složení knihovního fondu

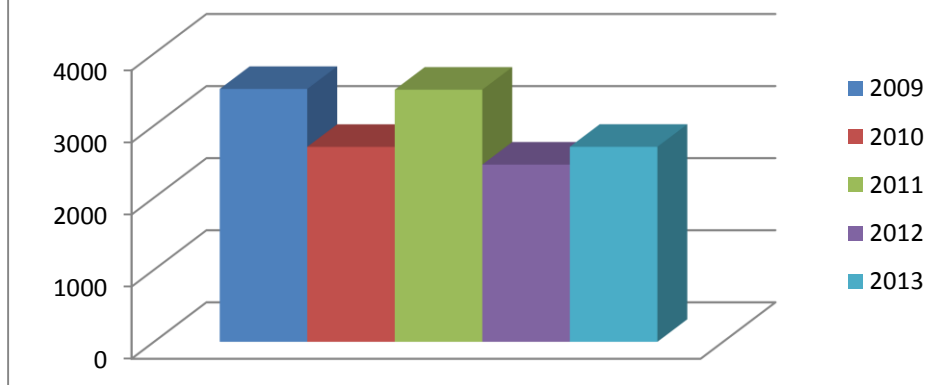

naučná pro dospělé	42221	19%
naučná pro děti	8913	5%
beletrie pro dospělé	90962	52%
beletrie pro děti	33350	24%

Knihovna přispívá do souborného katalogu SKAT a Caslin. Záznamy jsou odesílány vždy po ukončení daného měsíce. Za nové záznamy odpovídá pracovnice oddělení zpracování knihovního fondu, záznamy z počátku automatizace (rok 1993) opravuje pracovnice studovny a aktualizované záznamy přidává do katalogu Caslin. V tomto roce opravila a odeslala více jak 3 000 záznamů.

V rámci ochrany fondů byly průběžně baleny nebo přebalovány knihy a periodika. Zároveň byly opravovány poškozené dokumenty, kterých je po každém výpůjčním dnu nejméně 20 svazků. Také pokračujeme ve vybavování dokumentů bezpečnostním kódem. Snažíme se tak eliminovat ztráty dokumentů.

Přírůstky bez dokumentů do výměnných souborů

5) HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY

Rozpočet knihovny je tvořen příspěvkem od zřizovatele (4 900 tis. Kč), příspěvkem na regionální funkce z rozpočtu kraje (1056 tis. Kč), dotacemi od obcí (výhradně na nákup knihovního fondu ve výši 122 tis. Kč) a vlastními příjmy (809 tis. Kč). Celkem tedy byl rozpočet pro tento rok 6 887 tis. Kč. Hospodaření knihovny skončilo nulovým hospodářským výsledkem.

Příjmy z vlastní činnosti se na celkových nákladech podílejí 9%.

Náklady tvoří:

- nákup knihovního fondu 1 004 tis. Kč (knihy, zvukové knihy, periodika), z toho 324 tis. Kč na nákup knih do výměnných souborů pro obecní knihovny okresu a 122 tis. Kč na nákup knih od obcí
- osobní náklady 4 681 tis. Kč,
- opravy a údržba 45 tis. Kč
- ostatní provozní náklady 1157 tis. Kč (nájem, energie, materiál, služby)

6) PRACOVNÍCI

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců činil 13,42. V průběhu roku byly dlouhodobě nemocné dvě pracovnice, obě z oddělení pro děti. Za paní Michaelu Jiránkovu (rizikové těhotenství) byla přijata paní Jana Karasová. Paní Michaela Řeháková odešla k 31.12.2013 do starobního důchodu.

Zaměstnanci knihovny se účastnili mnoha odborných a oborových akcí a školení, která pořádala Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové a Národní knihovna ČR v Praze.

7) TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V roce 2013 byly průběžně prováděny revize a drobná údržba přístrojů a zařízení.